

**МОЗ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І. ПИРОГОВА
(ВНМУ ІМ. М.І. ПИРОГОВА)**

Уведено в дію

наказом ректора ЗВО

ВНМУ ім. М. І. Пирогова

від 11. 2025 № 203

Ректор ЗВО

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОСВІТНІ ПРОГРАМИ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У ВІННИЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМ. М. І. ПИРОГОВА**

Затверджено

рішенням Вченої ради

ВНМУ ім. М. І. Пирогова

від 27. 11. 2025 (протокол № 5)

Вінниця 2025

ЗМІСТ

Вступ	3
1. Загальні положення	3
2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ.....	5
2.1. Структура ОП.....	5
2.2. Обов'язкові структурні елементи освітньої програми.....	5
2.3. Навчальний план ОП.....	7
3. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОП.....	8
3.1. Розроблення і затвердження ОП.....	8
3.2. Порядок відкриття та закриття ОП.....	16
4. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	17
4.1. Порядок реалізації ОП.....	17
4.2. Управління ОП.....	17
4.3. Моніторинг ОП.....	18
4.4. Розвиток ОП та вимоги до викладачів програми.....	19
4.5. Перегляд ОП.....	20
5. Прикінцеві положення.....	21

ВСТУП

Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова визначає основні принципи, порядок, процедури розроблення, впровадження, моніторингу, оновлення та закриття освітніх програм на всіх рівнях вищої освіти. Документ спрямований на забезпечення відповідності освітніх програм вимогам законодавства України, Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015) та внутрішній політиці якості освіти ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Цей розділ визначає мету, завдання, правові підстави та сферу дії Положення. У ньому також подаються ключові терміни, що використовуються при розробці, затвердженні та реалізації освітніх програм у ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

1.1. Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (далі – Положення) визначає порядок розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду та закриття освітніх програм на першому (бакалаврському), другому (магістерському) та третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (далі – ВНМУ).

Положення є складовою частиною внутрішньої системи забезпечення якості освіти ВНМУ і визначає основні засади, принципи та особливості освітніх програм (далі – ОП) за ступенями вищої освіти «бакалавр», «магістр», «доктор філософії».

1.2. Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», з урахуванням вимог Закону України «Про освіту», Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG-2015), Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Наказом МОН України від 15.05.2024 № 686, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1187 (в редакції постанови КМУ від 24.03.2021 № 365), Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу» від 23.04.2024 № 3642-IX, Статуту ВНМУ ім. М.І. Пирогова (нова редакція), інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти.

1.3. Дія Положення поширюється на ОП підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському), другому (магістерському), третьому (освітньо-науковому) рівнях вищої освіти.

1.4. Основні терміни та їх визначення:

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою цілей та результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може передбачати єдину спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Проектна група ОП – група осіб, яка створюється для розроблення, оновлення, моніторингу та вдосконалення ОП, до складу якої входять науково-педагогічні, педагогічні працівники, здобувачі, представники роботодавців та інші стейкхолдери.

Гарант ОП – науково-педагогічний / педагогічний працівник ВНМУ, відповідальний за розроблення, реалізацію, моніторинг і якість освітньої програми.

Стейкхолдери – усі зацікавлені сторони, що мають безпосередній або опосередкований вплив на якість освітньої програми: здобувачі, викладачі, випускники, роботодавці, професійні об'єднання, представники органів влади тощо.

Громадське обговорення ОП – відкритий процес збору пропозицій від зацікавлених сторін щодо змісту, структури та якості ОП.

Акредитація ОП – оцінювання освітньої програми на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти, що здійснюється за визначеними чинним Положенням про акредитацію освітніх програм, критеріями.

Моніторинг ОП – систематичне спостереження, оцінювання та аналіз результатів реалізації освітньої програми з метою підвищення її якості.

Кадровий склад ОП (група забезпечення освітньої / освітньо-наукової діяльності за відповідною ОП) – наукові / науково-педагогічні / педагогічні працівники, які безпосередньо забезпечують освітній процес за певною ОП.

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення,

погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

ЄКТС – Європейська кредитно-трансферна система, що визначає обсяг навчального навантаження здобувача вищої освіти.

2. СТРУКТУРА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

2.1. Структура ОП

Опис освітньої програми повинен містити: назву освітньої програми; рівень вищої освіти; галузь знань (галузі знань, за потреби – для міждисциплінарних освітніх програм); спеціальність (спеціальності – для міждисциплінарних освітніх програм); спеціалізацію або предметну спеціальність (за наявності); опис предметної області; цілі освітньої програми; тип освітньої програми (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча); тип диплома (спільний (подвійний) диплом) (за наявності); найменування партнера за узгодженою спільною освітньою програмою (за наявності); мову (мови) викладання; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них; вимоги до освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою (відповідно до стандартів вищої освіти); компетентності та програмні результати навчання, які дають право на присудження/присвоєння визначеної освітньою програмою освітньої або освітньої та професійної кваліфікації (кваліфікацій); форму (форми) атестації здобувачів вищої освіти; перелік обов'язкових освітніх компонентів, їх логічну послідовність; можливості працевлаштування за здобутою освітою; процедури присвоєння професійних кваліфікацій (у разі їх присвоєння). ОП має забезпечувати реалізацію компетентнісного підходу, академічну доброчесність, орієнтацію на результат навчання та можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача.

2.2. Обов'язкові структурні елементи освітньої програми

Опис освітньої програми повинен містити такі елементи:

- титульний аркуш (відомче підпорядкування закладу, назва закладу, назва ОП, термін введення);
- передмова (інформація про розробку, перегляд та редагування ОП за попередні роки, ППБ та посади розробників тощо).

I. ПРОФІЛЬ ОП:

1 – Загальна інформація:

- Повна назва закладу вищої освіти та структурних підрозділів, в яких здійснюється навчання
- Рівень вищої освіти
- Ступінь вищої освіти
- Галузь знань
- Спеціальність
- Форма навчання
- Освітня кваліфікація
- Кваліфікація в дипломі
- Офіційна назва освітньої програми
- Обсяг освітньої програми, тип диплому
- Наявність акредитації
- Цикл/рівень програми
- Передумови
- Мова(и) викладання
- Термін дії освітньої програми
- Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми

2 – Мета освітньої програми

3 – Характеристика освітньої програми:

- Предметна область (галузь знань, спеціальність)
- Академічні права випускників
- Орієнтація освітньої програми
- Основний фокус освітньої програми
- Особливості програми

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання:

- Придатність до працевлаштування
- Подальше навчання

5 – Викладання та оцінювання:

- Викладання та навчання
- Оцінювання

6 – Програмні компетентності:

- Інтегральна компетентність
- Загальні компетентності (ЗК)

- Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК / ФК)
- 7 – Програмні результати навчання (ПРН)
- 8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми:
 - Кадрове забезпечення
 - Матеріально-технічне забезпечення
 - Інформаційне та навчально-методичне забезпечення
- 9 – Академічна мобільність:
 - Національна кредитна мобільність
 - Міжнародна кредитна мобільність
 - Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

II. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ (ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ) ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Обов'язкові компоненти ОП (загальна підготовка, професійна підготовка)

2.2. Вибіркові компоненти ОП

2.3. Структурно-логічна схема ОП

ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Список використаних джерел

Матриця відповідності програмних компетентностей основним компонентам освітньої програми

Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) основними компонентами освітньої програми

До опису ОП обов'язково входить інформація про внутрішні механізми забезпечення якості, участь стейкхолдерів у її розробленні, а також посилання на офіційне розміщення програми на сайті університету.

2.3. Навчальний план ОП

Одночасно із розробленням освітньо-професійної програми укладається навчальний план відповідної ОП, що визначає:

- графік навчального процесу;
- зведені дані про бюджет часу в тижнях;
- відомості про державну атестацію;
- план навчального процесу;
- перелік обов'язкових (нормативних) дисциплін, дисциплін за вибором та їх обсяг у кредитах ЄКТС;
- розподіл контрольних заходів за дисциплінами та семестрами;
- розподіл годин за дисциплінами за курсами і семестрами;

- співвідношення аудиторного навантаження до загального обсягу навчального навантаження;
- послідовність вивчення дисциплін;
- форми проведення навчальних занять та їх обсяг;
- форми підсумкового контролю.

Вимоги до розроблення навчальних планів регулюються Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

3. ПОРЯДОК РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ І ЗАКРИТТЯ ОП

3.1. Розроблення і затвердження ОП

3.1.1. ОП розробляється на основі стандартів вищої освіти з врахуванням вимог професійних стандартів у відповідній професійній галузі. У разі відсутності стандарту вищої освіти для певної спеціальності освітня програма формується на основі вимог відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій і консультацій з профільними роботодавцями.

3.1.2. Назва ОП повинна містити ключові слова назви відповідної спеціальності, допускаючи повний збіг, або за змістом відповідати цій назві з урахуванням особливостей реалізації ОП. Назви освітніх програм можуть містити ключові слова предметної області спеціальності (спеціалізації, предметної спеціальності) або міждисциплінарної предметної області, а також професійних кваліфікацій у разі їх присвоєння.

У назві освітньої програми не можуть використовуватися повністю або частково назви інших спеціальностей та галузей знань, освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, а також професійних кваліфікацій, для яких законодавством передбачено здобуття вищої освіти з іншої спеціальності та/або освіти іншого рівня (Закон України «Про вищу освіту». Стаття 9-1).

3.1.3. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, повинні забезпечити виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності).

Освітня програма може передбачати можливість присвоєння додаткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибіркових освітніх компонентів. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох професійних кваліфікацій.

3.1.4. Обсяг ОП визначається в кредитах ЄКТС стандартом вищої освіти відповідної спеціальності.

Розрахунковий строк виконання освітньої програми за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти визначається відношенням її обсягу в кредитах ЄКТС до розрахункового навчального навантаження здобувача вищої освіти протягом одного навчального року за денною або дуальною формою здобуття вищої освіти. Розрахунковий строк виконання освітньої програми за іншими, крім денної та дуальної, формами здобуття вищої освіти визначається закладом вищої освіти.

Освітньо-наукова програма доктора філософії та освітньо-наукова програма магістра обов'язково включають дослідницьку (наукову) компоненту. Наукова складова освітньо-наукової програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації відповідно до законодавства України.

Міждисциплінарні освітні програми можуть створюватися на всіх рівнях вищої освіти в межах міждисциплінарної предметної області.

Усі ОП повинні містити варіативну частину, що забезпечує право здобувача формувати індивідуальну освітню траєкторію. В ОП та навчальному плані повинен бути передбачений вибір освітніх компонентів в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС за освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).

3.1.5. Етапи розроблення ОП:

I етап – формування проєктної групи та призначення гаранта освітньої програми;

II етап – аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

III етап – визначення профілю ОП;

IV етап – визначення освітнього змісту ОП та розробка навчального плану;

V етап – розробка системи оцінювання якості ОП з метою її оновлення та удосконалення.

3.1.6. Формування проєктної групи та призначення гаранта освітньої програми

Проєкт нової ОП розробляється за ініціативою адміністрації ВНМУ за результатами аналізу досвіду вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти у частині їх тривалості, переліку навчальних дисциплін, рівня викладання. У процесі розроблення проєкту ОП члени проєктної групи

співпрацюють із кафедрами, навчальним відділом, відділом забезпечення якості, відділом ліцензування та акредитації, іншими структурними підрозділами та посадовими особами ВНМУ, у тому числі з питань викладання навчальних дисциплін за проєктованою ОП, оцінювання достатності ресурсів ВНМУ для її започаткування та реалізації тощо. Розробка, моніторинг та перегляд кожної ОП здійснюється проєктними групами.

На період розробки кожної ОП створюється проєктна група з числа наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти ВНМУ, роботодавців та інших стейхолдерів. Склад проєктної групи затверджується наказом ректора ВНМУ на підставі подання проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи або представника адміністрації університету. Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проєктних груп. Проєктну групу очолює гарант ОП. Гарантом ОП призначається особа із числа наукових, науково-педагогічних працівників ВНМУ, яка має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до ОП спеціальністю, відповідає критеріям чинного законодавства та визначена за наказом ректора ВНМУ відповідальною за реалізацію цієї ОП. Гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОП.

Завданнями діяльності проєктної групи є:

- розробка освітньої програми (обрання виду ОП; визначення форми навчання та організації освітнього процесу; визначення освітніх компонентів, розробка навчальних планів та інших нормативних документів, що організаційно супроводжують процес підготовки здобувачів вищої освіти за відповідною ОП з урахуванням рекомендацій навчального відділу, для ОП освітньо-наукового рівня – відділу аспірантури);
- збір та аналіз пропозицій, зауважень, рекомендацій від зацікавлених сторін щодо проєкту ОП, внесення відповідних змін за результатами громадського обговорення;
- надання рекомендацій кафедрам ВНМУ щодо розроблення навчально-методичного забезпечення ОП;
- формування рекомендації з вдосконалення чинної ОП, моніторинг та перегляд ОП, контроль за внесенням відомостей щодо ОП до ЄДЕБО;
- здійснення контролю за реалізацією ОП науково-педагогічними працівниками та кафедрами ВНМУ, аналіз результатів опитувань здобувачів, викладачів, роботодавців, випускників за відповідною ОП;
- забезпечення процедур зовнішнього оцінювання (акредитація), самооцінювання, постакредитаційного моніторингу та інші необхідні

процедури.

За потреби склад проектної групи новлюється при перегляді ОП. З об'єктивних обставин можлива заміна гаранта, яка здійснюється підставі наказу ректора ВНМУ.

Координацію діяльності усіх проектних груп ВНМУ здійснює ректор і проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи.

У разі розроблення спільної ОП, узгодженої між закладами вищої освіти (науковими установами), у тому числі іноземними, створюють проектну групу, до складу якої входять представники всіх учасників-партнерів, які беруть участь у реалізації нової спільної. Під час розроблення програми подвійних дипломів слід враховувати не тільки змістовну відповідність навчальних планів, але й вимоги щодо обсягу окремих компонентів ОП, поточного контролю, підсумкової атестації й планованих навчальних результатів, які передбачає кожен з учасників-партнерів, що видає документи про освіту та кваліфікацію. Розроблення та реалізація узгоджених спільних освітніх програм, видача спільних (подвійних) дипломів відбувається відповідно до чинного законодавства.

3.1.7. Аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів.

Аналіз актуальності ОП відбувається у такі етапи:

- встановлення суспільної потреби в розробленні ОП шляхом консультацій із зацікавленими сторонами (здобувачами вищої освіти, випускниками, роботодавцями, освітньою спільнотою, органами місцевої влади, з представниками професійних асоціацій, різних закладів та установ, діяльність яких пов'язана із відповідною спеціальністю) для визначення релевантності компетентностей.

- з'ясування виконання основних умов запровадження ОП, аналіз ринку освітніх послуг і можливості позиціонування на ньому ОП, аналіз ринку праці, на який орієнтовано нову ОП, можливостей майбутнього працевлаштування випускників;

- проектна група за результатами консультацій з профільними службами ВНМУ здійснює попереднє загальне оцінювання достатності наявних ресурсів (кадрових, фінансових, організаційних тощо) для її реалізації та потреби залучення зовнішніх ресурсів.

3.1.8. Визначення профілю ОП

Профіль ОП визначається проектною групою ВНМУ і викладається у її вступі. Профіль ОП визначається її метою, загальними та фаховими компетентностями, що мають бути досягнуті в результаті навчання,

програмними результатами навчання з урахуванням Національної рамки кваліфікацій, вимог стандартів вищої освіти (за наявності) та встановлення необхідного обсягу ОП у кредитах ЄКТС.

При формулюванні програмних компетентностей та результатів навчання слід забезпечити активну роль представників роботодавців у процесі формування компетентнісного опису моделі майбутнього фахівця.

Програмні компетентності (описані за видами: інтегральні, загальні, спеціальні), визначають специфіку ОП. Компетентності випускника відображають погляд роботодавця (замовника) на освітню та професійну підготовку потенційного працівника.

Основою для формулювання програмних компетентностей ОП є перелік компетентностей стандарту вищої освіти (за наявності) за відповідною спеціальністю. Цей перелік може бути доповнений декількома (не більше 2-3) компетентностями, що визначаються специфікою потреб регіонального або секторального ринку праці (ціловий запит роботодавців).

Інтегральні та загальні компетентності визначені Національною рамкою кваліфікацій і описані за кваліфікаційними рівнями.

Програмні результати навчання визначають, що здобувач вищої освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення ОП.

Критерії результатів навчання:

- результати навчання мають відповідати вимогам/очікуванням громадянського суспільства та держави;
- результати навчання мають бути релевантними відповідним програмним компетентностям;
- результати навчання мають забезпечувати достатній рівень деталізації, бути чіткими і однозначними, написаними зрозумілою мовою, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;
- результати навчання мають визначати стандартні вимоги, яким повинен відповідати здобувач вищої освіти;
- результати навчання мають відповідати кваліфікаційним вимогам, бути пов'язаними із освітніми рівнями та кваліфікаційними рівнями Національної рамки кваліфікацій;
- результати навчання мають бути сформульованими нейтрально, уникаючи зайвої амбітності та суб'єктивності;
- результати навчання мають бути реалістичними з погляду часу та ресурсів, необхідних для їх досягнення;
- результати навчання повинні мати об'єктивні ознаки їх

досягнення чи недосягнення та визначати вимоги до присудження кредитів;

- має існувати спосіб та шкала для вимірювання ступеня досягнення результату прямими або непрямыми методами.

При розробленні програмних результатів навчання варто врахувати, що:

- результати навчання характеризують те, що здобувач вищої освіти повинен продемонструвати після успішного завершення освітньої програми (демонстрація знань, умінь, здатності виконувати тощо);

- повний набір програмних результатів навчання виражає характерні особливості ОП.

Кореляція між результатами навчання і програмними компетентностями відображається у матриці відповідності програмних компетентностей програмним результатам навчання ОП.

3.1.9. Визначення змісту ОП та розроблення навчального плану.

Визначення змісту ОП та розроблення навчального плану необхідно проводити у такій послідовності:

- складання переліку освітніх компонентів ОП;
- визначення компетентностей та формулювання результатів навчання; визначення підходів до викладання, навчання та оцінювання;
- обрання освітніх технологій і розроблення навчального плану;
- розроблення робочих програм навчальних дисциплін.

Проектна група ВНМУ на етапі визначення змісту ОП та розроблення навчального плану зобов'язана:

- визначити загальний бюджет часу — обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для досягнення зазначених результатів, який необхідно розподілити;
- здійснювати структурування результатів навчання (навчальних дисциплін, інших складових навчального курсу, практик, дослідницьких проєктів, лабораторних робіт та інших відповідних навчальних заходів) та розподіляти кредити ЄКТС, необхідні для досягнення зазначених результатів;
- аналізувати: узгодженість результатів навчання та програмних компетентностей, зокрема: програмних результатів навчання з Національною рамкою кваліфікацій; програмних результатів навчання зі стандартами вищої освіти (за наявності); результатів вивчення навчальної дисципліни з програмними результатами навчання (Матриця відповідності програмних результатів навчання освітнім компонентам освітньої програми); дисциплінарних результатів навчання з програмними компетентностями (Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам

освітньої програми); методів викладання з відповідними результатами навчання для досягнення бажаних результатів навчання; методів оцінювання відповідно з дисциплінарними та програмними результатами навчання.

При оцінці навантаження визначається кількість кредитів ЄКТС для освітнього компонента, необхідного для досягнення результатів навчання. Визначаючи підходи до викладання, навчання та оцінювання, проєктна група має рекомендувати спосіб найкращого розвитку та оцінювання компетентностей і досягнення бажаних результатів навчання, а також передбачити різноманітні підходи до навчання, викладання та оцінювання, перевірити розвиток ключових загальних і спеціальних компетентностей, а також чи всі ці компетентності охоплюються освітніми компонентами ОП, розподіл балансу навантаження нормативних (обов'язкових) та вибіркових освітніх компонентів, реалізацію необхідних компетентностей для навчання здобувачів вищої освіти та розподіл кредитів ЄКТС згідно чинного законодавства.

3.1.10. Розроблення системи оцінювання якості ОП з метою її удосконалення

Відповідальність за якість ОП несуть проєктна група, а також структурні підрозділи, які її реалізують. З метою контролю за якістю ОП та їх вдосконалення проводять різні процедури оцінювання та визнання якості ОП: зовнішні, внутрішні й непрямі.

Основними **процедурами зовнішнього оцінювання** та визнання якості ОП є:

- акредитація освітніх програм, у т.ч. іноземними акредитаційними агентствами, сертифікати (офіційні рішення) про акредитацію яких визнаються в Україні. За акредитованою освітньою програмою ВНМУ має право на виготовлення і видачу власних документів про вищу освіту в порядку та за зразком, що визначені Вченою радою ВНМУ;
- постакредитаційний моніторинг – оцінювання органом, що прийняв рішення про акредитацію, виконання наданих за результатами акредитації рекомендацій та/або відповідності критеріям акредитації;
- міжнародна експертиза освітніх програм – процедура оцінювання якості ОП визнаними і авторитетними міжнародними експертами в тій науково-освітній галузі, в якій реалізується така ОП.

Для оцінки підготовки фахівців і затребуваних компетентностей (результатів навчання) за кожною ОП проводять опитування (анкетування, інтерв'ювання) здобувачів, випускників, викладачів та інших зацікавлених сторін.

Основними процедурами внутрішнього оцінювання якості ОП є:

1. **Самооцінювання ОП**, яку проводять як в рамках процедур зовнішнього оцінювання якості (акредитації будь-якого виду, міжнародної експертизи), так і з ініціативи гаранта ОП з метою планових процедур контролю якості.

- залежно від цілей проведення самооцінювання визначають процедури і терміни його проведення;

- за рішенням ректора (проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи) для проведення самооцінювання ОП залучаються гаранті ОП, члени проєктної групи, керівники/члени структурних підрозділів, відповідальні особи за певний напрямок роботи. Можуть залучатися члени інших проєктних груп, представники роботодавців, здобувачі вищої освіти, випускники, інші зовнішні стейкхолдери;

- за результатами самооцінювання оформлюється звіт.

Звіт про самооцінювання ОП з метою планових процедур контролю якості має містити висновки про якість ОП і пропозиції щодо її вдосконалення, включаючи, за необхідності, пропозиції щодо внесення змін до ОП та/або ухвалення інших управлінських рішень. Такий звіт затверджують на засіданні Центральної методичної координаційної ради ВНМУ та/або Вченої ради відповідного факультету, інституту на підставі рекомендацій, наданих гарантом ОП.

2. **Внутрішній аудит ОП** – процедури перевірки якості різних елементів документального забезпечення ОП з боку ВНМУ чи структурного підрозділу.

Предметами внутрішнього аудиту можуть бути готовність ОП до процедур зовнішнього оцінювання; якість різних документів у рамках ОП (наприклад, робочих програм навчальних дисциплін, робочих навчальних планів, індивідуальних планів роботи і кваліфікаційних робіт здобувачів); наявність і повнота необхідної документації за ОП тощо.

3. **Адміністративні перевірки** – процедури перевірки якості здійснення основних робочих процесів у рамках реалізації ОП з метою встановлення їх відповідності існуючим вимогам і нормам. Наприклад, предметом адміністративної перевірки можуть бути діяльність проєктної групи ОП, реалізація окремих елементів (навчальних дисциплін, проєктної діяльності) у рамках ОП, взаємодія окремих викладачів програми зі здобувачами вищої освіти, діяльність гаранта ОП тощо.

Перевірки проводять у межах компетенції ректором (проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи), відділом забезпечення якості,

навчальним відділом, відділом аспірантури, відділом ліцензування та акредитації, гарантом ОП.

Непрямими формами оцінювання та визнання якості ОП є різні процедури і форми оцінювання якості підготовки випускників і здобувачів вищої освіти за ОП. До них належать - незалежні випробування/складання зовнішніх іспитів за різними елементами ОП здобувачами вищої освіти і/або випускниками (напр., міжнародні мовні іспити різних форматів, дистанційні та очні олімпіади тощо), участь у професійних і наукових конкурсах, конференціях, отримання наукових і професійних премій здобувачами вищої освіти та випускниками ОП, дослідження кар'єрних траєкторій і працевлаштування випускників тощо.

3.1.11. Затвердження ОП

Усі нові ОП мають єдиний порядок затвердження, що включає їх послідовний розгляд: проєктною групою, усіма зацікавленими сторонами під час громадського обговорення, Вченою радою.

У разі внесення змін до чинної ОП задля приведення до вимог чинного законодавства (зміни в Законі України «Про освіту, Законі України «Про вищу освіту», Постанов Кабінету Міністрів тощо) рішення про внесення таких змін може ухвалювати Вчена рада відповідного інституту, факультету ВНМУ.

Проєктна група повинна здійснити перевірку збалансованості ОП, чи кредити присвоєно раціонально, чи здобувачі вищої освіти здатні завершити окремі дисципліни та всю ОП у визначений час; проєктна група перевіряє повноту документального забезпечення ОП; позитивне рішення проєктної групи є підставою для передачі матеріалів, доповнених звітом про громадське обговорення з пропозиціями від будь-яких освітніх стейкхолдерів, проректорові з науково-педагогічної та навчальної роботи.

Затвердження ОП відбувається на засіданні Вченої ради. Уведення в дію ОП здійснюється на підставі наказу ректора.

3.2. Порядок відкриття та закриття ОП

3.2.1. Відкриття ОП

Перед відкриттям програми проводиться аналіз ресурсного забезпечення (кадрового, матеріально-технічного, фінансового) та його відповідності вимогам МОН України, чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності.

У разі відкриття ОП, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, здійснюється процедура ліцензування відповідної ОП згідно з вимогами

чинного законодавства.

Набір вступників на ОП здійснює приймальна (відбіркова) комісія ВНМУ відповідно до Правил прийому.

Вступ відбувається за наявності ліцензії на здійснення освітньої діяльності на певному рівні вищої освіти за певною спеціальністю / освітньою програмою. Якщо на ОП не здійснено набір вступників у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, проєктна група може:

- провести перегляд ОП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг;
- ініціювати її закриття.

3.2.2. Закриття ОП

ОП може бути виключена з переліку ОП, що реалізуються ВНМУ за поданням приймальної (відбіркової) комісії в разі відсутності набору вступників на ОП упродовж 4 років; в разі перетворення ОП. У такому випадку ОП проходить затвердження як нова, а ті, що існували до цього, припиняють набір вступників; після закінчення навчання останнього курсу вже прийнятих здобувачів вищої освіти. ОП виключають з переліку ОП, що реалізуються у ВНМУ.

Рішення про виключення освітньої програми з числа ОП, що реалізуються в ВНМУ, ухвалює Вчена рада.

4. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Порядок реалізації ОП

Порядок реалізації ОП визначається «Положенням про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова».

Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік навчальним відділом / відповідним інститутом / відділом аспірантури складається розклад за кожною ОП. У розкладі обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОП та зміст варіативної частини на кожен семестр.

4.2. Управління ОП

Управління ОП здійснюється на академічному та адміністративному рівнях.

4.2.1. Адміністративне управління

Адміністративне управління ОП здійснюють **деканати / інститути та навчальний відділ** (для ОП освітньо-наукового рівня – відділ аспірантури) під керівництвом ректора (проректора з науково-педагогічної та навчальної роботи). До функцій адміністративного управління ОП належать:

- організація та управління матеріально-технічним та інфраструктурним забезпеченням ОП;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення ОП в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів факультету / інституту;
- контроль якості роботи викладачів ОП;
- профорієнтаційна діяльність з потенційними вступниками ОП;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- координація забезпечення якості ОП;
- організація проведення самоаналізу ОП;
- надання адміністративної допомоги в адмініструванні ОП.

4.2.2. Академічне управління

На рівні окремої ОП академічне управління здійснює гарант освітньої програми. Завданнями академічного управління є:

- організація колегіального розроблення ОП;
- аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти в зміст і технологію реалізації ОП;
- взаємодія з науково-дослідними підрозділами ВНМУ з питань проєктної, дослідницької роботи, практичної підготовки здобувачів вищої освіти;
- виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, організація роботи з ними;
- взаємодія з роботодавцями та випускниками ОП для уточнення вимог до компетентностей випускника, оцінювання обраних технологій реалізації ОП і якості підготовки випускників;
- підготовка ОП до процедур оцінювання якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

4.3. Моніторинг ОП

Моніторинг ОП здійснюють для встановлення її якості, відповідності цілям і результатам навчання, вимогам стандартів, потребам стейкхолдерів, а також для своєчасного оновлення та вдосконалення ОП. Моніторинг зазвичай здійснює відділ забезпечення якості. До нього можуть долучати експертів: викладачів, професіоналів-практиків, здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших зовнішніх експертів (за попередньою згодою). Суттєвим елементом

моніторингу ОП є зворотний зв'язок від зацікавлених сторін.

Моніторинг задоволеності здобувачів та інших учасників освітнього процесу здійснюється шляхом планового проведення анкетування, бліц-опитувань тощо відділом забезпечення якості освіти. Позапланові опитування можуть бути ініційовані деканом, директором інституту, проректором з науково-педагогічної та навчальної роботи, гарантом ОП, членами проектної групи ОП.

Вимоги до організації та проведення систематичного моніторингу якості освіти, процедури їх здійснення, а також формування на цій основі звіту із рекомендаціями щодо покращення реалізації освітнього процесу за ОП регулюються Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Положенням про групу моніторингу якості освіти ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

4.4. Розвиток ОП

4.4.1. Вимоги до розвитку ОП

Вимоги до розвитку ОП, структурних підрозділів, науково-педагогічних працівників, що її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;
- до розвитку ОП залучено здобувачів вищої освіти, роботодавців та інші зацікавлені сторони;
- наукові, науково-педагогічні працівники ознайомлені з цілями ОП та їх місцем у досягненні цих цілей;
- для усунення недоліків ОП складений та реалізується відповідний план дій;
- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;
- кваліфікація викладачів ОП відповідає вимогам, встановленим законодавством;
- викладачі ОП мають відповідний рівень викладацької компетентності;
- система консультування здобувачів вищої освіти щодо навчання, кар'єри, можливостей академічної мобільності, розвитку індивідуальної освітньої траєкторії, дотримання принципів академічної доброчесності тощо та їхня реалізація є ефективною;
- здобувачів вищої освіти залучено до процесу ухвалення рішень на різних інституційних рівнях.

4.4.2. Фінансові ресурси щодо реалізації ОП:

Фінансові ресурси ВНМУ щодо реалізації ОП повинні відповідати критеріям:

- бути достатніми для забезпечення ОП;
- бути достатніми для діяльності з розвитку ОП;
- бути достатніми для підтримання розвитку викладачів програми;
- бути достатніми для підтримки досягнення здобувачами відповідних програмних результатів навчання.

4.4.3. Навчальне середовище ВНМУ:

- включає навчальні приміщення та наукові лабораторії, що необхідні для проведення навчання, досліджень;
- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;
- обладнане відповідно до сучасних технологічних вимог.

4.5. Перегляд ОП

За необхідності ОП оновлюють у частині всіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних результатів навчання. Ця норма не застосовується у разі приведення ОП до вимог нового / зміненого стандарту вищої освіти відповідної спеціальності.

Перегляд ОП у плановому порядку здійснюється як правило один-два рази на термін дії освітньої програми або за потребою.

Склад проєктної групи щодо перегляду ОП призначається наказом ректора. Подання щодо перегляду ОП формує гарант спільно з проєктною групою на таких підставах:

- результати внутрішнього моніторингу якості ОП;
 - результати проведення акредитації ОП;
 - результати постакредитаційного моніторингу – оцінювання Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти виконання наданих за результатами акредитації рекомендацій та/або відповідності критеріям на третьому році після отримання акредитації;
 - прийняття або зміна стандарту вищої освіти спеціальності за відповідним рівнем вищої освіти;
 - рекомендації роботодавців, зміни ринку праці або ринку освітніх послуг;
 - зміни у законодавстві;
 - об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації ОП, впровадження нових освітніх технологій;
 - міжнародний досвід або стратегічні рішення ВНМУ тощо.
- Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи самоврядування

залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти, а також випускників ОП беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедури періодичного перегляду освітніх програм передбачають участь роботодавців безпосередньо або через їхні об'єднання, зокрема Раду роботодавців ВНМУ ім. М. І. Пирогова.

ОП разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в порядку, визначеному цим Положенням.

Оновлення за результатами перегляду відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик тощо).

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Відомості про ОП розміщуються на офіційному сайті ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій ОП є гарант та начальник навчального відділу. Відповідальними за повноту й своєчасність розміщення інформації про ОП на сайті ВНМУ є співробітники інформаційно-аналітичного відділу. Інформація про ОП вноситься співробітниками навчального відділу (для освітньо-наукового рівня – відділу аспірантури) до ЄДЕБО в електронному вигляді.

Розроблення, затвердження, відкриття, закриття, перегляд ОП має відбуватися у відповідності до чинного законодавства України, зокрема у сфері вищої освіти.

РОЗРОБНИКИ:

проректор ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи, доктор медичних наук,
професор

Інна АНДРУШКО

в. о. начальника відділу ліцензування та
акредитації, кандидат філологічних наук,
доцент

Людмила МАТУСЕВИЧ

завідувач кафедри біохімії
ім. професора О.О. Пентюка,
доктор медичних наук, професор,
гарант ОПП «Медицина»

Наталія ЗАІЧКО

керівник відділу забезпечення якості,
доктор медичних наук,
професор кафедри мікробіології

Олександр НАЗАРЧУК

асистент кафедри біохімії
ім. професора О.О. Пентюка,
доктор філософії

Олена БОБЕЦЬКА

голова студентського самоврядування

Анна НАЗАРЕНКО